

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravniki naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravniki pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskárna“ telefon št. 85.

Liguorianstvo v cvetju.

„Slovenec“ je priobčil v soboto listek „Morala sv. Liguorija ali strah in groza liberalne inteligence“. Na tem spisu budi „Slovenčevemu“ uredništvu izrečena topla zahvala. Ž njim si je škofovo glasilo pridobilo resnično zaslugo za spoznanje klerikalne morale ter doprineslo dokaz, da je celo glasilo kranjskega duhovništva urejeno po načelih liguorianske morale, po načelih, ki so očitno zanikanje in nasprotje prave morale.

Naše namigavanje o liguorianski morali „Slovencu“ ni bilo po volji, in zato je poskusil utis naših besed izbrisati s tem, da nas je kratko malo dolžil mistifikacije. Vedel je sicer dobro, da smo pisali resnico, golo in čisto resnico, saj je svetega Liguorija moralna teologija spis, ki ga morajo duhovniki vsak dan čitati, a vendar se je osmeli trditi, da sveti Alfonz Liguori nikdar tega učil ni, kar smo mi namignili, da smo torej tega svetnika obrekovali, in da v Liguorijevih naukah ni ničesar, kar bi veri in hravnosti bilo nasprotno. Da, „Slovenec“ se je povzpel celo do grde, do ostudne blasfemije, trdeč, da je Liguori svoje nauke zajel iz božjega razodelja. Taka trditev je naravnost bogokletstvo!

Da spozna občinstvo blagoslovjenega lažnjivca, ki je spisal sobotni „Slovenčev“ listek, v celi njegovi nagoti, hočemo v naslednjem doslovno navesti tista prekarakteristična mesta iz Liguorijeve moralne teologije, na katera smo se sklicevali, in katerih eksistenco je „Slovenec“ tajil. To pa po izdaji „Alphonsus Maria de Liguori Theologia moralis. Editio secunda Ratisbonae 1879–1881.“ Knjige I—VIII.

To delo, o katerem pravi „Slovenec“, da so njega nauki zajeti iz božjega razodelja, je skoz in skoz nemoralno delo in mestoma — v 6. knjigi — polno tacih svinjarji, da človeku slabo prihaja, kadar jih čita, ki pa morajo tudi najkrepotnejšega duhovnika pokvariti.

Nam se gre danes samo za dokaz,

da je vse to resnično, kar smo zadnjič namignili, in glede česar se je „Slovenec“ upal trditi, da sv. Liguori tega nikdar pisal ni.

Rekli smo v zadevni notici, ki je dala povod „Slovenčevemu“ listku, da po Liguorijevih naukah se ni treba ravnati po svoji vesti. Liguori uči (Theol. moralis, knjiga I. stran 263. in 264.): „S. Alphonsus tum in praecedenti tractatu, tum in variis apologetis et dissertationibus fortiter defendit sententiam, licere inter opiniones aequae vel fere aequae probables illam sequi, quae libertati favet. Fusa hoc suum systema, quod nomine Aequiprobabilismi venit, et quod proprie a. S. doctore excogitatum est, supra a num. 57 usque ad num. 89. explicat, et multis rationibus probat: principale vero argumentum est, quod lex dubia non obligat: nam libertas manet in possessione, usque dum certa lege ligetur.“

Po tem nauku torej nikomur ni treba vprašati svoje vesti, nego si sme menj menjeni moralnih teologov izbrati tisto, ki mu najbolje ugaja. Uči se torej brezvestnost.

Liguori uči krivo prisego. O tej stvari razpravlja v drugi knjigi imenovanega svojega dela od 244. do 291. strani. Z ozirom na prostor hočemo navesti samo najznačilnejše odstavke.

Liguori piše v knjigi V. na strani 255. in 256.): „Jurare cum aequivocatione, quando justa causa est, et ipsa aequivocatio licet, non est malum; quia, ubi est jus occultandi veritatem et occultatur sine mendacio, nulla irreverentia fit juramento.“

Amphibologia triplici modo esse potest: I. Quando verbum habet duplum sensum, prout volo significat velle et volare; II. quando sermo duplum sensum principalem habet: v. gr. Hic liber est Petri significare potest, quod Petrus sit liberi dominus, aut sit libri auctor; III. quando verba habent duplum sensum, unum magis communem, alium minus, vel unum litteralem, alium spirituale. Sic quis interrogatus de aliquo, quod expedit celare, potest respondere: Dico non, id est, dico verbum non;

Card. de hoc dubitat, sed, salvo meliori consilio, videtur immerito, cum verbum dico vere duplum sensum habeat; significat enim proferre et asserere, in nostro autem sensu dico idem est ac profero.“

V knjigi II. stran 259. piše Liguori: „Licet veritatem occultare prudenter sub aliqua dissimulatione.“

V knjigi II. na strani 259. in 260. uči Liguori: „Reus aut testis, a judice non legitimate interrogatus, potest jurare, se nescire crimen, quod revera scit; subintelligendo, nescire crimen, de quo legitime possit inquire, vel nescire ad deponendum. Idem, si testis ex alio capite non teneatur depolare, nempe si ipsi constet, crimen caruisse culpa, vel si sciat crimen, sed sub secreto, cum nulla praecesserit infamia.“

V knjigi II. na strani 260. uči Liguori: „In judicio, si crimen fuerit omnino occultum; tunc potest, imo tenetur testis dicere, reum non commisisse. Et idem potest reus, si non adest semiplena probatio.“

V knjigi II. na strani 261. uči Liguori: „Si reus vel contrahens aequivoce iurando decepit, potest absolviri, quia tali iuramento, (quod perjurium nequit dici) non peccavit contra justitiam communitativam, sed contra legalem et obedientiam judicii debitam, cuius praceptum detegendae veritatis transiens est duratque solum, dum iudex interrogat.“

Reus legitimate interrogatus potest negare crimen, etiam cum iuramento, si grave damnum ex confessione ipsi imminent.

V knjigi II. na strani 262. pa uči ta svetnik: „Indigena bonis absconditis ad sustentationem potest judicii respondere, se nihil habere; Pariter haeres, qui sine inventario occultavit bona, si non tenetur ex illis satisfacere creditoribus, potest judicii respondere, se nihil occultasse, subintelligens de bonis, quibus satisfacere teneatur.“

Tu je doprinošen dokaz, da je liguorianska katoliška morala ne le nenavarna in nasprotna poštenju, ampak da dopušča in uči celo krivo prisego.

In o takih nepoštenih naukah, o takih

nenavnih načelih se upa „Slovenčev“ listek trditi, da so zajeta iz božjega razodetja!

„Slovenčev“ listek je, kakor pričajo ti doslovni citati, od konca do kraja zlagan. Z njim je škofovo glasilo hotelo ne le nam čast ukrasti, nego tudi občinstvo slepiti in to natančno po citiranih Liguorijevih navodilih. Prepričani smo, da se bodo blagoslovjeni lažnjivci tudi še zdaj skušali kako oprati in opravičiti, seveda zopet po naukah liguorianske morale. V tem slučaju bomo pač primorani prisiliti glavnega urednika škofovega glasila, da nam bo s tožbo dal priliko, doprinesti pred sodiščem dokaz resnice za naše citate iz katoliške morale sv. Liguorija.

Sicer se pa glede „Slovenčevega“ listka res ne more reči druzega, kakor da še cigan, ki ima količaj čuta za resnico, bi odstopil od take stranke, kakor je kranjska klerikalna stranka.

V Ljubljani, 17. julija.
K položaju.

V Brnu sta se vršila dva shoda, in sicer shod češke narodne stranke in shod nemške napredne stranke. Shoda sta bila torej po svojih sklicateljih, govornikih in vdeležencih docela nasprotna, vendar pa sta sprejela oba jednak resolucijo, namreč, da vladni načrt jezikovnega zakona nikakor ni sprejemljiv. Nemci zahtevajo, da mora ostati nemščina na Moravskem jedini uradni jezik, Čehi pa zavračajo vladno predlogo, ker jim daje v jezikovnem oziru premalo pravic. Potem takem sta odklonili obe stranki vladni načrt ter obetali vladni najhujši boj, ako bi se drznila svoj jezikovni zakon oktroirati. „Neue Freie Presse“ roti vladu, naj sestavi novo, nemško liberalno večino, „Narodni Listy“ pa svarči Körberja, naj ne odbija od sebe slovanskih strank, sicer nastanejo v državi še hujši boji. Vlada je vsekakor v hudiščkih skripoih. Česar se hoče lotiti, vsemu ugovarjajo stranke tako z desnice kakor z leve. Ne preostaje ji res nič druzega, kakor da skliče iznova državni zbor, ki pa

LISTEK.

S sela.

Hrvatski spisal Sergjan Tucić.*

(Dalje.)

In privil jo je z vso močjo k sebi, pojavljačjo je rudeče, sočne ustnice.

Levo roko s smodko pa je stegnil daleč od sebe.

— Ne stiskaj me tako, Jure, vsa rebra mi polomiš.

— E, li ne zato, ker te ljubim?

Noč je bila tiha... temna.

V slivnjaku se je spuščalo cvetje z dreves, s tihim, brezglasnim pruhanjem, kakor lahke kosmuljice snega.

Samo poljubi so šepetal polglasno pesem ljubezni.

— Ti praviš, da se jezi na naju?

— Kdo?

— No, Ive.

— Da, rekel mi je.

— Naj le pazi, da mu ne zdrobitim lobanje...

Mara se je vsa blažena vrnila domov.

* *

Nekega večera, ko je Ivo opazil Maro, je pognal ovce ter jo došel.

— Ej, Mara!

— Kaj hočeš?

— Ker goniš tod, pojdeva skupaj.
— Ti z meno?

— Hotel bi.

— Kakor ti drago.

Šla sta kos pota, drug poleg druzega, prav blizu.

— Li veš, Mara, da sem žalosten?

Mara je mignila z rameni.

— Ne ljubi se mi več hoditi na pašo, ostati hočem doma.

— A kdo pojde z ovcami?

— Bratec, seveda.

— A ti?

— Jaz pojdem orat.

Zopet sta šla molče dalje. Mara je uđala s Šibo po prahu, Ive pa se je zagledal v njeni kiti.

Nakrat se je Mara ustavila.

— Daj, zapojva, Ive!

— Zakaj hočeš, naj pojem, ker mi je tako tužno?

— Dajva, Ive, ono najino.

— Jaz ne morem, Mara, ali ti pevaj tebi je lepo na svetu.

— Oj ti sitnež!

In Mara je zapela s polnim, močnim glasom, da je odmevalo od gozda:

„Oj jablane, širi grane,

Širi grane na sve strane,

Širi grane na strane

Ne daj zori, da svane!“

Ive jo je gledal. Zahajajoče solnce jo

je objemalo s svojim medlim rudečilom, in kakor da se je poigravalo na teh polnih, pohotnih ustanicah.

— Mara!

— Kaj?

— Mare, daj, povej mi odkrito, ali ga res tako ljubiš?

— E, kaj ti ni prav?

— Pač, prav mi je, zakaj bi mi ne bilo prav. Ljubita se, pa amen.

Mara se je nasmehnila.

— Joj, Ive, vsekakor se ljubiva.

Ive je siknil skozi zobe:

— E, pa bila srečna.

Mara je zaupala Ivi, zato mu je na dušek pripovedovala o svoji in o Jurini ljubavi. Koncem mu je povedala, da se hoče o sv. Ani poročiti z Jurjem.

Ive je nemo poslušal, ter samo zdaj pa zdaj sunil z nogo kudronjo, kateri se je pritiskal k njemu.

Ko sta se razstajala, ga je vprašala Mara:

— Čuješ, Ive, a kaj si se takrat jezil name?

— Saj se nisem, Mara, to je bilo samo tako.

— E, pa lahko noč!

— Lahko noč!

Sredi neštevil poljubov je rekla ta večer Mara Juriju:

— Čaj, Jure, ono z Ivom ni ravno tako

— Kaj?

— Zmotila sem se. On je dober mladenič.

— No, tedaj mu pa ne razbijem glave.

* * *

Nekega poldneva je šla Mara sama iz šume na planjavo, na kateri se je pasla Ivina čreda.

— Ej, Ive, prišla sem k tebi na razgovor.

— Hvala ti, Mara, sedi səm.

Mara je sedla k Ivi pod senčnato bukvo.

— Luka bo

v jeseni tudi ne bo drugačen, kakor je bil doslej. Radikalnih sredstev se ne upa poslužiti, ker ve, da bi bil prva žrtev njih on sam. Zdi se, da bode morala vzrasti iniciativa za izprenembo razmer v naši državi od spodaj, izmed volilcev, kajti vlade z najvišjimi svetovalci so s svojo modrostjo do cela pri kraju.

Klanje v Pekinu.

Groza in žalost sta prešinili ves svet, ko se je raznesla včeraj vest, da so bili 6. in 7. t. m. poklani v Pekinu vsi tuji. Poslaniki vseh držav, njihove žene, njihovi otroci, misijonarji raznih krščanskih ver ter vojaki različnih dežel so padli kot žrtve besnih Kitajcev. Zločin se je zgordil, ki je kravato ranil in najgloblje užalostil vse velevlasti, in ta zločin bodo maščeval vse velevlasti združeno. Od 25. junija nadalje so naskakovali boksarji vsak dan angleško poslaništvo, a bili so vedno odbiti. Odporn je bil tako velik in izgube Kitajcev tako znatne, da je bilo napadalcev vedno manje. Ob 6. uri zvečer 6. t. m. pa je pripeljal princ Tuan velike topove. Prej je imel s princem Čingom ljut boj, v katerem je Čing premagal. S topovi je napravil v zid poslaništva veliko luknjo in nato so začeli Kitajci zopet naskakovati. Toda Evropejci so v gostih vrstah streljali z ostanki svojega streljiva tako besno, da so se Kitajci z ogromnimi izgubami umaknili ter se ustavili šele streljaj daleč. Nato je peljal princ Tuan osebno čete zopet v boj. Začel je zopet močno bombardirati in dal ukaz za naskok. Med tem pa sta princ Čing in 70letni general Vangvengšao dospela zopet, da zgrabita Tuana. Nastala je skrajno ljuta bitka, v kateri je general Vangvengšao padel. Del njegovih čet je nato prestopil na stran boksarjev, kar je bitko odločilo. Princ Čing se je menda rešil, kjer njegovega trupla niso našli. Sedaj pa so se začeli novi naskoki na angleško poslaništvo. Evropejci so odbijali boksarje s tolifikim uspehom, da so začeli napadalci že obupavati. Toda okoli polnoči je prišel general Tung-fusiang z novimi četami. On in Tuan sta vodila prve oddelke. Šele proti jutru okoli 7. ure je pošlos treljivo junaškim braniteljem poslaništva, in takrat se je začelo klanje, kakoršnega ne pozna najnovejša zgodovina. Pomorjeni so bili vsi, možje, otroci in ženske. Tudi vsi Avstrijci so padli, med temi namestnik poslanika, legacijski tajnik dr. Artur pl. Rosthorn, brat graškega vseučiliškega profesorja, in njegova žena. Poroča se, da so imele ženske vse stup in je misliti, da se je večina sama zastrupila ter se tako rešila, predno so mogli do njih krvoloči morilci. Tako se je torej vendorle izvršila žaloigra v Pekinu, ki bije v obraz najprimitivnejšim pojmom kulture, in ki je vžgala Kitajcem neizbrisnen, nad vse sramoten pečat. Zato pa je sedaj naloga velevlasti, da te kaničale kaznujejo eksemplarično.

Vojna na Kitajskem.

Razmere na Kitajskem postajajo čim dalje slabše. Ustaja se širi na vseh krajih in koncih. Klanje v Pekinu bo za boksarje po drugih pokrajnah znamenje, da se tudi dvignejo in pomore tuje. Najnovejše brzjavke poročajo, da sta se podkralja v Hunanu, Šansil in Kwangši, pridružila boksarskom. „Daily Express“ javlja, da so vsi tuji v pokrajini Phekian pribegli v Šanhaj. V pokrajnah Hupei in Hunan pa je bilo bajē v zadnjih dneh med strašnimi mukami in pomorjenih 20000 kitajskih kristjanov. Od vseh stranih dohajajo poročila, da so bile porušene cerkve in pomorjeni misijonarji ter krščeni Kitajci. V Šanhaju vlada največji strah, da nastane ustaja, dasi je guverner Lihungčang tujem prijazen. Tudi v Čifuju se je bati ustaje. Topovi v luki zasidranih bojnih ladij so obrnjeni na mesto in vsi tuji so poklicani k orožju. Domačine nadzirajo straže. Več tisoč boksarjev prodira proti luki Vajhajvaj. Železniško progo severno Miutšangu so boksarji porušili. Mesto so branili ruski kozaki. V Tsientsinu pa je stališče mednarodnih čet skrajno nevarno. Dan za dnem se vrše boji. Kitajci naskakujejo vedno in vedno oddelke mesta, ki so v oblasti Angležev, Rusov in Japoncev. Uspehi so vsak čas na drugi strani, izgube pa povsod velike. Zlasti Rusi so zelo trpeli in baje izmej 800 mož izgubili vse razen 30. Dne 13. t. m. so mednarodne čete izgubile zopet 100 mož. Položaj je skrajno opasan. Avstro-Ogrska pošije še

dve bojni ladji: križarko „Karl VI.“ in torpedovko „Aspern“.

Abiturijentska veselica.

Koncert in ples slovenskih in hrvatskih učiteljiščnih abiturientov in abiturientinj, ki se je vršil v soboto večer v veliki dvorani „Narodnega doma“, se je obnesel vsestransko prav lepo in so nanj prirediteljice in prireditelji lahko upravičeno ponosni. V okusno z zelenjem dekorirani dvorani se je zbralo mnogo narodnega občinstva, ki je z veseljem in z užitkom poslušalo prelepi koncert, katerega so izvajali sami učiteljiščni in učiteljišnice. Koncert je počastil ekselenc g. baron Hein, več vladnih uradnikov, g. ravnatelj finančnega ravnateljstva, več profesorjev in veliko število častnikov 27. in 17. ter domobranskega polka. Koncertni vspored se je izvajal prav povoljno. Po Suppeja slavnostni overtri, katero je prav krepko izvajal vojaški orkester, je govoril abiturient g. Jakše prolog, v katerem se je posebno poudarjalo, da mlade abiturientinje in abiturienti, dokončavši svoje poklicne študije, stopajo mej svet, da postanejo delavne moči na polji narodne prosvete, na katerem jih čakajo veliki uspehi ob strani starejših kolegov in koleginj, ki že delj časa delujejo na podlagi veljavnih šolskih zakonov, potrjenih po Nj. Veličanstvu. Na to je zapel mešani zbor abiturientinj in abiturientov s spremljevanjem orkestra cesarsko pesem, katero je občinstvo stoje poslušalo. Mešana zpora P. H. Sattnerja vokalna „Naša pesem“ in dr. A. Dvojakova „Hymna češkega kmetsvata“ sta se pod vodstvom koncertnega mojstra g. Hubada izvedli prav korektno in z lepim nuanciranjem; prva slavi v prikupljivih oblikah v nasprotju z vpletanimi tujimi ritmi krasote slovenske pesmi, druga pa je velečastna skladba češkega mojstra skladatelja, ki podaja izvajalcem mnogo prilike, odlikovati se. Na klavirju sta spremljevali to točko gdenci. I. Bilina in M. Prosenec in pripomogli k lepemu uspehu. Gdenci Bilina in Lapajne sta zapeli Schumanovo nežno skladbo „Sporocilo“ z istim razumnim, dehtecim prednašanjem, ki je potrebno za to točko; spremljal je g. Hubad. Da je torej ta številka posebno ugajala, se razume ob sebi. Na mestu na vsporedu označene predigre iz „Lohengrina“ so zaigrale gdene Bilina, Dekleva, Lapajne in Prosenec na dveh klavirjih Schubertovo „Polonaise“ s krepkim udarom, dobro ritmiko in korektnim, harmonično se zlagajočim prednašanjem. V solovih številkah „Slovov“, Fr. S. Vilharjem in Schubertovem „Ponotniku“ se je pokazal g. učitelj Vrabl, ki je sodeloval iz prijaznosti, spremnega pevca, simpatičnega glasu in precejšnje muzikalne inteligence. Semterje bi bili že zeleni malo več izraza in krepkejše glasbene deklamacije v posameznih oddelkih, kar bi bilo le še pomnožilo lep uspeh, ki ga je dosegel g. Vrabi. Moški zbor „Pobratimija“, prav lepo in karakteristično skladbo A. Foersterjevo, je izvajal abiturientski zbor povoljno; čutilo se je le pomanjkanje krepkih prvih tenorjev, kar je bilo popolnemu uspehu nekoliko na škodo. Sploh pa se mora reči, da je bil navzlic temu malemu nedostatku koncert v celoti prav lep in da dela čast mladim izvajalcem, ki so pokazali, da so poleg svojih poklicnih študij s prav dobrim uspehom in resno gojili tudi glasbo, o čemer so nas prav prijetno preverili pri svoji odhodnici. Glasno odravljanje občinstva po vsaki posamični točki je bilo dokaz, da je bilo občinstvo zadovoljno s prirejenim koncertom. Nato se je vršil ob vojaški godbi jako animiran ples, katerega sta otvorila g. Žebre in gdč. Drenik. Ples, ki je trajal preko 4. ure, je bil jako živahan, ter se je zbrana mladež zabavala prav izvrstno. V nedeljo zvečer pa so se zbrali hravtski in slovenski abiturientje z nekaterimi prijatelji narodno-naprednega učiteljstva v hotelu „Lloyd“ še k zadnji skupni zabavi, na katerem se je prepevalo, deklamovalo in se je spregovorilo nekaj prav krepkih rodoljubnih besed. Tako se je zaključilo to abiturijentsko slavlje vseskozi častno za njega prireditelje, katerim želimo v življenju srečo in mnogo uspehov na polju narodnega šolstva! In ta njegova slutnja se utegne izpolnit.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. julija.

— Volilci šentjakobskega, trnovskega in krakovskega okraja se opozarjajo na prijateljski sestanek, ki bude v sredo dne 18. julija ob 8. uri zvečer v gostilni pri Virantu. Govorilo se bo o tako važnih gospodarskih stvareh.

— Umrla je na Dunaju gospa Josipina plem. Trnkoczy-Zaszkal, mati občespoštovanega našega someščana, lekar narja gosp. Ubaldia pl. Trnkoczyja. — V Ljubljani je umrl g. Jakob Gestrin, višji carinski official v p., v starosti 62 let. N. v m. p.!

— Cesarska Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola je sklenila šolsko leto dne 14. julija z običajno zahvalno mašo v Križevniški cerkvi. Potem so se zbrale gojenke ob navzočnosti učiteljskega osobja in mnogih roditeljev k razdelitvi izpričeval. Po daljšem, primernem nagovoru ravnateljev na gojenke III. letnika, ki odidejo z zavoda, se je gospodična Karlinova v imenu odhajajočih gojenk v dobro premišljenem govoru spomnila vseh onih zaslужnih mož, ki so k ustanovitvi prekoristnega tega zavoda kaj pripomogli, ter se, v izbranih besedah zahvalilši ravnatelju in ostalo učiteljstvo, poslovila od ljubega zavoda. Po nekaterih izpodbudnih besedah katehetega prof. dr. Svetine so se gojenkam razdelila izpričevala. Zavod je štel na koncu šolskega leta 73 gojenk v treh letnikih. Izmed 38 gojenk I. letnika je prejelo 14 izpričevalo prvega reda z odliko, 22 izpričevalo prvega reda, dvema je dovoljeno izpit iz jednega predmeta ponavljati; v II. letniku je prejelo 8 izpričevalo prvega reda z odliko. 7 izpričevalo prvega reda, 2 bodeta ponavljali izpit iz jednega predmeta; v III. letniku je prejelo 10 gojenk prvi red z odliko, 8 pa prvi red. — Po bivališču roditeljev je bilo v Ljubljano pristojnih 47, zunanjih 26. Josipa Gorupa ustanove je vživalo 13 gojenk. — Obvezni predmeti so bili veronauk, slovenski jezik in slovstvo, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, somatologija in zdravstvo (v 2. polletju III. letnika), risanje, odgojeslovje (v II. in III. 1. letniku), gospodinjstvo (v III. letniku), ženska ročna dela; neobvezni pa laščina, petje, lepopisje, telovadba, steno grafija (slovenska in nemška). Poučevalo je z ravnateljem vred 14 profesorjev, učiteljev in učiteljic. — Dne 13. decembra, 22., 23. in 28. maja je šolo nadzoroval c. kr. dež. šolski nadzornik gosp. Josip Šuman ter se prepričal o vseh njenih razmerah in učnih uspehih. — Zavod je oskrbljen z vsemi potrebnimi učili in s primerno šolsko knjižnico, za katero sta v preteklem šolskem letu darovala zlasti gospoda c. kr. profesor M. Pleteršnik in pisatelj A. Ašker. Mnogo prav lepih in celo dragocenih knjig. Blagima dobratnikoma se ravnateljstvo tudi tem potom že jedenkrat zahvaljuje. — Za prihodnje šolsko leto se bode vpisovalo dne 15., 16. in 17. septembra, vsakikrat od 10. do 12. ure dopoludne v ravnateljevi pisarni (Gospodske ulice št. 8). Sprejemajo se v I. letnik deklice, ki so dopolnile 14. leto in dovršile 8. razred kake ljudske šole, ali pa če dokažejo dovoljno znanost slovenskega in nemškega jezika in računstva v posebnem sprejemnem izpitu. — V prihodnjem šolskem letu se ustanovi, ako se oglasi dovoljno število kandidatinj poseben nadaljevalni tečaj za zgodlj trgovske predmete po 11 učnih ur na teden. — Med počitnicami daje vsa pojasnila pismo ravnatelj dr. Lovro Požar.

Kaplan Škrjanc zopet v stiski.

Znani kaplan v Zagorju ob Savi ima sicer tako kratko pamet, ali kar mu nedostaja pameti, to nadomešča z dolgim jezikom. Iz tega dolzega jezika ne more mož čisto nič krotiti. Ni se še izkopal iz afere, v katero se je bil zapletel, in ki se je zanj končala z odsodbo in rubežnijo, že je zapleten v drugo. Zadnjič je, oznanjuje božjo besedo, grdo napadel domače županstvo in c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji. Na leci je, jeze ves razgret, kričal, da je sramota, da ti dve oblasti dopuščata godbo pod hruško. Zabavil je, kakor že zna, dolžil rečeni oblastvi, da sta krivi, da se ljudje pretepojajo in končno zaklical: Sramota rečem (je to, kar ti dve oblastvi delata), in če sem tudi — zaprt. Kaplan si je bil torej v svesti, da more radi svojih napadov priti pod kluč. In ta njegova slutnja se utegne izpolnit.

Cuje se namreč, da niti glavarstvu niti županstvu ne imponira ta „božja beseda“, ki jo je oznanjal kaplan Škrjanc, nego da smatrata Škrjančev zabavljanje za javno sramotenje dveh oblastev. Kakor rečeno, je sicer kaplan pripravljen, da ga bodo kaznovali, a zdi se nam, da ne bo nič posebno vesel, če ga bodo res zaprli.

— Mežnar v šoli. Od D. M. v Polju se nam poroča: Pri nas imamo lepo občinsko šolsko poslopje. Namenjeno je seveda za šolo, in kar je s šolo v zvezi, ali kakor je že izpodrinil celo lisico iz njenega brloga, tako se je tudi pri nas vtihotapila cela rodbina v šolsko poslopje, ki tamkaj nima ničesar iskat. V občinskem šolskem poslopju se je vgnezdil mežnarček. Zakaj mu niso dali v farovžu stanovanja, ne vemo, mislimo pa, da bi bilo tam lagje dobiti zanj prostora kakor v šoli, in mislimo tudi, da spada bolj v farovž kakor v šoli. Mežnar je torej zavzel v šoli jedno solo. Ker ima mož pet otrok, in spi in živi cela ta rodbina v jedni sami sobi, je to že iz sanitarnih ozirov skrajno neprimerno, že iz sanitarnih ozirov bi se morala mežnarjeva rodbina odstraniti iz šole, in soba korenito desinficirati. Naravno je, da mežnarjevi otroci tudi niso posebno krotki. Ti otroci delajo v šolskem poslopju toliko vika in hrupa, da prav nadežno motijo šolski pouk. Naš g. nadučitelj je z gospodi dober, in ker prijateljsko ž njimi izhaja, prenaša molče to nadlogo, ali drugi davkopalčevalci in očetje, ki imamo otroke v šoli, s tem nikakor nismo zadovoljni in vprašamo zategadelj: Ali ni nobene pomoči, da se odpravi ta nadležnost?

— Zalagatelji konsumnih društev. Naše trgovce utegne zanimati, ako jim povemo, da mej drugimi firmami zalagata naše katoliške konsume tudi firmi Moritz Färber & Söhne na Dunaju in Vereinigte Essigfabriken v Trstu. Tudi Josip Thanel, popotnik za platno itd., ki zastopa več firm, obiskuje pridno konsumna društva.

— „Glasbena Matica“. Naše poročilo o rednem občnem zboru „Glasbene Matice“ popraviti nam je v toliko, da je Matičino šolo obiskovalo 256 rednih in 72 izrednih učencev. Društvo je prejelo od dežele kranjske 2400 K redne in 2000 K izredne, od mestne občine ljubljanske 2400 K redne in 600 K izredne in od kranjske hranilnice 400 K podpore.

— Zrelostni izpiti na tukajšnji višji gimnaziji, ki so se pričeli 2. t. m., so bili zadnjo soboto končani. Izprashanih je bilo 77 dijakov ter je dobilo 10 izpričevalo zrelosti z odliko, 53 izpričevalo zrelosti, 12 dovoljenje, da ponove izpit čez dva meseca iz po jednega predmeta, dva pa sta propala za jedno leto. Poleg tega je propal jeden eksternist, ki je štiri pismene naloge pisal za dvojko. Štirje javni osmošolci niso v tem roku smeli k ustmeni maturi, ker morajo poprej izpit ponoviti še čez tvarino drugega polletja.

— Za civilno godbo se je prijavilo doslej 66 izvezbanih godcev — večinoma dosluženih vojakov — in 45 učencev za godbeno šolo. Pripravljalni odbor je sestavil iz prijavljenih izvezbanih godcev 30 mož močno godbo za lok in pihala, ter išče za teh 30 mož primernih služeb. Okoli 10 godcem so se že preskrbele službe, in jih potem takem ostaja le še okoli 20. Meščani, zavodi in uradi, ki iščejo uslužbencev, kot paznikov, slug, pisarjev, risarjev, trgovskih pomočnikov za železnino, krojačev, rešetarjev, porcelanarjev, naj to vpoštevajo ter naj v prvi vrsti sežejo po godcih. Imenik godcev, za katere se iščejo službe in njih popise, ima pripravljalni odbor vsakateremu na ogled.

— Reparticija rekrutov. Letos potrjeni v Ljubljano pristojni mladeniči so se za sedaj nastopno uvrstili: a) Mladeniči do žrebne št. 75/I v vojsko, b) mladeniči do žrebne št. 76/I. do žrebne št. 66/II. v domobranstvo, c) mladeniči od žrebne številke 67/II. nadalje, kot češtevilkni v nadomestno rezervno. Urvstitev češtevilkov v vojsko in domobranstvo se izvrši šele pri kontingentnem obračunu, in pri tej priliki se pokrijejo tudi eventualni odpadki iz rekrutnega kontingenta, s češtevilkimi nadomestnimi rezervisti, po spondu žrebnih številk.

— Izlet na Višarje, katerega je v nedeljo priredilo „Slovensko planinsko društvo“, je tako lepo uspel. Vdeležilo se ga je kakih 60 členov, med temi 14 dam. 13 izletnikov se je že v soboto popoludne ob 4.

uri iz Ljubljane odpeljalo, in so le ti zvečer dospeli na goro. Drugi izletniki pa so se po določenem programu odpeljali v soboto o polnoči in so v nedeljo ob pol 4. uri odkorakali iz Trbiža po romarski poti. Hoja je bila zelo prijetna, kajti zrak je bil svež in čist in jutro hladno. Do sedla se je po senci hodilo, in še od sedla naprej so izletniki prišli na solnce. Iz kratka hoja je bila pravi užitek. Prvi so prišli pred sedmo, drugi po sedmi uri na vrh. Ob 8. uri so se izletniki skupno vdeležili pete maše. 15 izletnikov je poletelo tudi na divnega „Lovca“, na katerega so preteklo leto dodelali požrtvalni in za slovensko turističko navdušeni duhovniki z Višarjem, lastnoročno prav lepo turistično zanimivo stezo. Z obeh teh vrhov je bil krasen in razsezen razgled, posebno na Karavanke, Julične planine, lepo se je videl Veliki klek in drugi hribi. Večina izletnikov je ob 10. uri odšla peš po poti, po kateri vozijo s sanki, ter potem napravila še izlet h klanskima (Beloškima) jezeroma, nekateri pa so ostali na Višarjih. Vsi so se vrnili z večernim vlakom jako zadovoljni in s željo, da bi „Slovensko planinsko društvo“, ki povsod, tudi med prostim ljudstvom, uživa toliko simpatij, še več tako prijetnih izletov priredilo.

— Nadvojvoda Jožef Ferdinand, kateri se je preteklo soboto na povabilo ruskega konzularnega agenta Vetttra pripeljal za osem dni na Pokluko, se je v pondeljek nenadoma odpeljal nazaj na Dunaj. Ne ve se za gotovo, zakaj je nadvojvoda tako hitro zapustil naš kraj, pač pa se domneva to in ono.

— Predavanje. Iz Cerkelj se nam piše: Dne 15. t. m. predaval je na Berniku v prijaznih prostorih g. Hočevarja okrajski živinozdravnik g. Korošec. Videlo se je, da se je ljudstvo zelo zanimalo za lepi in resnično poučni govor. Občinstvo je pazno poslušalo in pritrjevalo govorniku. Slišal se je le eden glas, da bi nas gospod živinozdravnik zopet obiskal in škoda, da nas naš rojak in dobrotnik gospod Hočevar zapusti, ker se je preselil na prijazno Vrhniko.

— Gospodarsko bračno društvo v Kozjem priredi dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne na vrtu gostilne g. Franca Gučeka izvanredni občni zbor s Slovenskem Preširinovo slavnostjo in predavanjem potovalnega učitelja g. Beleta. Vspored se bode pozneje naznanil. Odbor prosi gospodovec celega okraja, osobito v Pilštajnu, Podsredji in Št. Petru prijaznega sodelovanja. Rojaki! Pridite mnogoštevilno k tej slavnosti, ki vam bo razvedrilo in pouk!

— Študentovska prenočišča klubu čeških turistov. Na Češkem in Moravskem vzdržuje klub čeških turistov že nekaj let prenočišča, namenjena potujočemu dijaštvu. Na Češkem jih je letos urejenih 109, na Moravskem 15. Pripravljena so za časa šolskih počitnic v šolskih učilnicah, sicer pa v gostilnicah. Ležišča so, izvzemši onih v gostilnah, brezplačna, ona v gostilnah pa po najnižji ceni. Preskrbljeno je tudi za hrano, ki jo podajajo dijakom gostilničarji po izredno nizki ceni. Teh dobrot postane deležen vsak dijak, ki se izkaže z legitimacijo kluba čeških turistov. Omogočeno je s tem dijakom potovanje po Češki in Moravski ob najmanjših stroških. Klub čeških turistov opravičil je tudi „Slovensko planinsko društvo“, da izdaje legitimacije za študentska prenočišča na Češkem in Moravskem slovenskim dijakom, to z željo, da pospeši potovanje slovenskega dijaštva po čeških deželah, in da privabi med Čehe slovenski naraščaj, ki naj spoznava češki narod. Odbor „Slovenskega planinskega društva“ vabi s tem slovensko dijaštvo srednjih in visokih šol, ki bi hotelo potovati na Češko ali Moravsko, naj se zglaša pri njem za omenjene legitimacije. Oddajajo se iste brezplačno.

— Iz Kozjega se nam piše: V soboto, dne 14. t. m. opazovali smo ob 4. uri popoldne velik zrakoplov v visočini do 1500 metrov, katerega smer je bila od severa proti jugu. Ko se je pojavit na severnem horizontu, videti je bil kakor majhna pika, ki se je čimdalje večala ter končno v toliko bližino prišla, da se je shramba za plin v srčasti obliku, nadalje jerbas in od tega viseča debela vrv uprav natanko s prostim očesom opazovala. Z dalnjegledom pa so se celo v jerbasu stojče osebe videle. Celo od tukaj se videče obnobeje prepolvil je balon v četrtni ur. Ljudje so trdili, da se je zrakoplov na južnem obnobeji

spustil na tla. Verjetno to ni bilo, vendar smo se o resnici te trditve takoj zvečer prepričali, videvši tri tuje častnike nadporočnike v našem trgu. Balonu je baje zmanjkalo plina, spustiti se je moral na zemljo ter pred dohodom na tla obvisel na neki smrek v grofa Attemsa šumi. V bližini bivajoči gozdar Smeh rešil je omenjene tri častnike iz neprijetnega položaja ter jih s polomljenim balonom vred spremil v Kozje, odkoder so se v nedeljo vrnili na Dunaj. Zrakoplov se je dvignil v dunajskem arzenalu ter bil namenjen v Trst. Žal, da mu je prej zmanjkalo „sape“, kajti moral se je z zlomljenimi peruti z železnico povrniti, odkoder je veličastno pripolvil. Sic transit gloria baloni!

— Prostovoljno gasilno društvo v Postojini priredi dne 22. julija 1900 koncert na vrtu hotela „pri kroni“. Začetek ob 5. uri popoldne. Pri koncertu svira domača godba. Med koncertom petje in loterija. Vstopnina 50 vin, za družino 1 K. Čisti dohodek namenjen je za napravo gasiln. orodja in se preplačila hvaležno sprejemajo. Dobrovoljni darovi ali dobitki se hvaležno sprejemajo ter se načelniku g. M. Petriču oddajo. V slučaju slabega vremena vrši se koncert v notranjih prostorih.

— Utonil je včeraj zvečer pri Črnuškem mostu v Savi, 22 let stari Mihael Močilnikar, doma iz Črnuč. Bil je dober plavač, a zašel je vrtinec, kjer je ponesrečil. Za njim skočil je Jernej Juvan, a potegnil je že mrtvega iz Save.

— V Stari Loki pri Škofji Loki se snjuje že davno potrebno gasilno društvo.

— Nezgoda. V Obrhu v črnomaljskem okraju je 60letni Josip Barič padel s črešnje na neki kol, kateri se mu je zabodel v vrat. Starček je obvisel na kolu. Neke ženske so sicer moža snele, a vsled dobljene poškodbe je Barič četrt ure pozneje umrl.

— Grozna nesreča se je pripetila dne 14. t. m. v Ročnju. Sestra posestnika I. Ipavca je natočila steklenico spirita ter jo postavila na sod. O tem se je steklenica preobrnila in spirit se je razlil po obleki. Ker je imela v roki svetilko, je prišel spirit v dotiko z ognjem, z bog česar je bila revica v hipu vsa v plamenu. Drvila je k vodotoku, nadejaje se, da voda pogasi ogenj. Ali ni jej bilo pomoči. V par hipih je zgorela na njej vsa obleka in dekle je bilo strašno ožgano. Ljudje, ki so čuli nje kričanje in videli plamen, ki se je za meter dvigal nad njenim glavo, so prihiteli na pol oblečeni. V prvi hip so menili, da se je vžgal kako poslopje, a mislili si je njen grozo, ko so videli, kaj se je zgodilo. Onesveščeno ponosrečnico so prenesli v postelj. Po gurnih strašnih mukah je nesrečno dekle umrl.

— Ogenj. Včeraj popoldne okoli polu 7. ure je nastal ogenj v gospodarskem poslopiji Marije Ahlinove na Karlovske cesti št. 17. Pogorelo je del strehe in nekoliko sena. Ogenj je hitro pogasil oddelek ljubljanskih gasilcev. Podžgal je 5leten deček Ivan Verhovec, stanujoč na Karlovske cesti št. 18, kateri se je igral z Ahlinovimi otroci na vrtu in je tudi v Ahlinovi hiši dobil žveplenke, da je podžgal. To poslopje je sedaj v tem delu že drugokrat gorelo. Prvikrat okoli Velikonoči je pogorela vsa streha in je takrat najbrže kak otrok zapagal. Škode je sedaj okoli 400 kron. Poslopje ni bilo zavarovano.

— Nadepoln deček je brusačev sin Alojzij V.... Danes zjutraj je prišel v gostilno Marije Barborič na Sv. Petra našemu št. 3 in je ukradel iz omare dežarnico, v kateri je bilo 21 kron. Dečka, ki je še 13 let star, je policija zaprla.

— Napad. Tриje ključarski vajenci so včeraj zvečer okoli 9. ure napadli na Bleiweisovi cesti dva dijaka in dva vajenca. Eden dijak je bil z nožem ranjen.

— Najden prstan. Na potu od Tivolijske do Rožnika se je našel prstan. Kdor ga je izgubil, naj se oglesi na Ambroževem trgu št. 6.

* „Pobožen“ nadučitelj. Spočetka marca so v Ramingsteinu zaprli nadučitelja Petra Gogla, ker je več let zlorabljal svoje učenke. Gogl je bil zagrizen klerikalce ter zlasti velik nasprotnik socialistov in njihovih načel glede svobodne ljubezni. Pri obravnavi je bilo te dni med pričami 60 šolaric. Klerikalni nadučitelj je bil radi onečaščevanja obsojen v 3letno teško ječo.

* Zakaj je bil Ketteler umoren? Iz Berolina poročajo, da je Ketteler padel kot žrtva osebne osvete kitajske cesarice-vdove.

Neki misionar, ki se je še vedno vrnil iz Pekina v Pariz, je pravil, da je cesarica smrtno sovražila poslanika, ker je raznašal o njej pikantne dogodbe in je trdil v svojih „spominih“, da je cesarica-vdova najnižjega rodu in da jo je kupil in pohceril neki mandarin ter jo potem izročil cesarju Hi-Hen Fungu za metreso.

* Po rokah v Pariz. K valilcema soda, vozniku otroškega vozička in k črevljaru bosohodcu se je pridružil kot četrtri v vrsti znatenih potovalcev na pariško razstavo Ivan Haslinger z Dunaja. Ta pojde v Pariz po rokah ter upa dosegati tja v 40 dneh. Ako se mu to posreči, dobi 2000 K. Haslinger, ki je hrom na nogah, si je dal narediti voziček, na katerem čopi in poriva z rokami dalje. Spremlja ga kolesar. Prišla sta v 7½ dneh do Solnograda. Živita se s prodajo razglednic in z gramofonom. Neki Karl Voit pa nosi seboj na rami kurnik z 20 piščanci v Pariz ter upa, da pride na mesto v 45 dneh.

* 10 let star samomorilec. Na Dunaju se je hotel usmrtili 10 let stari Oskar Strnad. Deček je tako čeden in nadarjen, a ježičen in neubogljiv ter je bil zategadelj doma in v šoli večkrat kaznovan. In večkrat je dejal, da se bo zategadelj usmrtil. Te dni ga je mati karala, deček pa je tekel na stranišče, katerega vzlic prošnji matere ni hotel zapustiti. Ko je prišel oče, je deček začel žvižgati in peti ter se vrgel s četrtega nadstropja v globočino. Razbil si je spodnjo čeljust, si zlomil roko in se smrtno pobil. Dečka so prepeljali v bolnišnico.

* Za pridne šolarje. V Švici je navada, dajati takšnim učencem in učenkam, ki niso ves čas svoje šolske dobe ostali niti pol dneva doma, lepe gmotne darove. Ni dolgo tega, kar so v neki švicarski občini razdelili med take redke učence hranilne knjige z vlogami po 100 frankov. Učenci takšne pridnosti in taksnega občudovanja vrednega zdravja so prav redke prikazni. Gotovo bi takšen dar, ki bi prizviročil samo malo izdatkov, pripomogel, da bi jeli učenci bolj marljivo obiskovati šolo.

Književnost.

— Slovenski pregled ima v 10. št. tole vsebino: Fr. Kvapil: Z nové poesie polské. Jerzy Žulawski. Pavla Maternová: Kazimierz Przerwa Tetmajer: Poeze IV. Jaroslav Rozvoda: O ruských duchoborech. Zofka Kvedrova: Ženské hnuty slovenské. Krakavské sjezdy a slavnosti. III. sjezd polských historiků. — Sjezd polských žen. — Jubilejná slavnost univ. Jagiellonské. Z Petrohradu. Přehled literatur slovenských za r. 1899. Ukrajinsko-ruská (Dr. Ivan Franko). Lužickosrbská (Ad. Černý). Posudky a oznamy. Slované severozápadní. Slované východní. Jihoslované. Slike: Jerzy Žulawski Lucyan Rydel. Pomnik Koperníků v nádvoří bibl. Jagiellonské.

— Drg. Hirc in Dr. H. pl. Hraničović, Zemljopis Hrvatske. Pisatelja pozivljata na naročbo zelo zanimive ilustrovane knjige, ki bo obsegala 60 tiskanih pol (v bližu 30 zvezkih) in stala za naročnike 20 K s pošto (pozneje za naročnike pa 27 K). Iz razposlanega „Pristupa“ (ogleda) je razvidno, da bo knjiga prav lepo opremljena, (zlasti slike so čedne, mnogo lepše, nego v „Slovenski zemljji“), a o vsebini seveda ne moremo še soditi. Vendar sta nam imeni izdajateljev porok, da bode tudi ta dovršena, zato priporočamo knjigo prav toplo in pozivljemo naše razumništvo, kakor tudi razne knjižnice, zlasti okrajsko-slovenske, da se prav marljivo naročajo na to rodoljubno podjetje. Obsegala bode sledeča poglavja: „Naša zemljopisna nauka“, „Lice naše zemlje“, „Naše vode“, „Uzduh i podnebje“, „Bilje“, „Naše životinje“, „Tlo i čovjek“, „Obitavališta“.

— Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 17. julija. Ministrski predsednik Körber se je danes vrnil iz Ischla semkaj. Začetkom meseca avgusta pojde zopet v Ischl.

Linc 17. julija. Ebenhoch prijavlja v „Linzer Volks Blattu“ članek, v katerem pravi, da vse, kar je pisal o ustanovitvi nove parlamentarne večine, je temeljilo na mnenju, da je stará desnica razpadla. Ako hočejo Mladočehi opustiti radikalizem, ako se hočejo zopet podvrci staremu programu in dajo garancije, da ne zaidejo s tega pota, potem nimajo nemški klerikalci prav nobenega vzroka nasprotovati obnovitvi desnice.

Pariz 17. julija. Vse pariško časopisje je radi pekinške katastrofe izven sebe in zahteva, naj Francija krvavo maščuje storjeni umor.

Bruselj 17. julija. Po došlih brzjavkah je bilo pri pekinški katastrofi umorjenih nad 800 oseb.

Petrograd 17. julija. Kitajci so ruski parnik „Mihail“, ki je peljal municijo za rusko vojaštvo, pri Ajgunu s strelji ustavili. Na krov so prišli kitajski častniki in zahtevali, da ladja ne sme po Amuru voziti. V tem je prišla ladja „Zelenka“, s katero so se peljali Kozaki. Ker se Rusi niso udali, so začeli Kitajci na ladji streljati. Vnel se je boj, ladji sta, dasi precej poškodovani, vendar prišli v Blagoveščev.

Petrograd 17. julija. Šefinžener mandžurske železnice je sporočil, da je železniško objekt s stražami vred bilo primorano pobegniti čez mejo. Kitajci so vse postaje oplenili in ponekod progo razdrli.

Poslano.*

O potrebi in nepotrebi katoliškega shoda, ki se ima meseca septembra vršiti v beli Ljubljani, se sedaj mnogo piše in razpravlja po raznih listih. Le-to vprašanje postal je sedaj, ko se vedno približujemo suhoparni dobi „kislih kumaric“, nekoliko pereče dnevno vprašanje, o katerem se je raznuel pravi pravcati časnikarski boj. V ta boj pa se sedaj vlači celo tudi naš gostilničarski stan, ki naj se po mnenju nekaterih klerikalnih srboritnežev bojkotira, in to radi tega, ker so tukajšnji gostilničarji večinoma toli pregrešni, da so (Čuje in strmite!) vzliz izrecni škofovi prepovedi še vedno naročeni na „Slovenski Narod“. Prvi sprožil je to misel „Slovenski List“, ki o tem piše takole: „Veliko preveč denarja puščamo mi v liberalnih gostilnah, kadar pridevimo v Ljubljano, to pa zaradi tega, ker nam razmere niso znane in tedaj pa deme med razbojnike. Prav radi bi dobili v ljubljanskih gostilnah naše ljudi in ondi pustili „kronce“, ko bi nam kdo povedal, kateri oširji so brez „Naroda“ (Sic!)“ Za imenovanjem lističem prikresal je seveda tudi še „Slovenec“, ki je klicoč na boj zoper gostilničarje, nas razdelil po svoje kar v dva tabora — v poštene in v razbojnike! Z maziljeno gospodo se nikakor ne bomo prerekali, katere liste je nam gostilničarjem naročevati ali opuščati, tudi nikogar ne silimo, hoče li svoje „kronce“ puščati v naših gostilniških prostorih ali ne, ker je to povsem zavisno od proste volje posameznikov, pač pa moramo odločno zavračati več nego ostudno nazivanje in primerjanje našega stanu z „razbojniki“. Radi tega, če je kdo naročen na ta ali oni list, ki slučajno drugemu ni po godu, menda dotičnik vendar še ne spada ravno meji razbojnike! Ali pa je to mar po novodobnih pristno-krščanskih načilih tako? Gospoda naj za svoje „kronce“ ne bo kar nič preveč v strahu; saj nismo tako lakomni ne, kakor — razbojniki! Svoje privržence, ki bodo z dežele prihrumeli na shod naj makar trumoma nasiti v ljudski kuhi, ako ji drago — saj njen lastni „Katoliški dom“ je v ta namen itak preveč, zanemarjen in zapanjen. Nikar pa si naj ne domišlja, da ji bomo gostilničarji sedili na nerodno nastavljene limanice. Tako malo razsodni ljudje pa gostilničarji vendar še nismo, da bi radi tistih par grošev, ki bi nam jih utegnil morda mimogrede dovesti tu vršči se katoliški shod, kar brez premisleka prepodili in pregnali zmerne stalne goste, od katerih živimo celo leto. Naj si skrajno nestrpna gospoda pomaga, kakor ve in zna, da ne bodo tu pa tam pristno-katoliške „kronce“ zdrknile v kak nepravi žep, a gostilničarski stan naj pri tem pusti lepo v miru, in naj ga tako grdo ne napada brez pravega povoda. Zoper tako podlo žurnalističko tolovajstvo zavarujo se slovesno in to tembolj, ker „političnim rokovnjakom“ sploh nikakor dobro ne pristoja, i sleherni drugi poštenejši stan meriti zgolj po lastnem kopitu!

Zadruga ljubljanskih gostilničarjev in kavarnarjev.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1426)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljše sredstvo —
za hitro odpravo kurjih očes, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (9—29)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“,
M. Leustek-a v Ljubljani.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škoji
Loki se dobiva (321—45)

ustna voda
z novim antisephtikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frلن, katera obrani zobe zmraj zdrave in
bele, ter zavori vsako gnijelbo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
2 kroni, po pošti 2.05 kron.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. julija: Stanko Zadnikar, pasarjev sin, 1½ mes. Sv. Petra cesta št. 63, vnetje možganske mrone.

Dne 14. julija: Irma Huth, lastnica ženskega učilnega zavoda, 64 let, Poljanska cesta št. 6, srčna hiba.

Dne 15. julija: Peter Japelj, kajžarjev sin, 1 mes., Črna vas št. 54, božast.

Dne 16. julija: Fran Morfreda, kuričev sin, 1½ leta, Holzapfelnove ulice št. 11, jetika.

V deželini bolnici:

Dne 9. julija: Anton Oman, kajžarjev sin, 3 leta, jetika.

Dne 11. julija: I. Zorc, meštar, 50 let, jetika.

V otroški bolnici:

Dne 15. julija: Alojzija Šuštar, krojačeva hči, 1 mes., splošna oslablost.

Dne 16. julija: Fran Dobravec, delavčev sin, 4 leta, vnetje možganske mrone.

Meteorologično poročilo.

Vlakna nad morjem 806.2 m. Srednji sračni tlak 786.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Pedavina v 24 urah
16	9. zvečer	741.0	22.2	sl. sever	jasno	
17	7. zjutraj	741.4	16.9	sl. svzvod	jasno	0.0 mm.
	2. popol.	739.2	30.1	sl. jzahod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 22.7°, normale: 19.8°.

Dunajska borza

dne 17. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.65
Skupni državni dolg v srebru	97.40
Avtstrijska zlata renta	115.55
Avtstrijska kronska renta 4%	97.55
Ogrska zlata renta 4%	115.40
Ogrska kronska renta 4%	91.—
Avtro-ogrskie bančne delnice	1714.—
Kreditne delnice	670.—
London vista	242.35
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118.55
20 mark	23.69
20 frankov	19.30
italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.34

Adolf Gestrin, naznanja v svojem in imenu sorodnikov pretužno vest o izgubi preljubega, nepozabnega očeta, oziroma brata, svaka in strijca, gospoda

Jakoba Gestrina

c. kr. carinskega nadoficijala v pokoju

kateri se danes ob 9/8. uri zvečer po dolgoletni mučni bolezni, večkrat previden s tolažili sv. vere, Bogu udan v 62. leti starosti, v boljše življenje prešel. Pogreb predregega pokojnika vršil se bode v sredo, 18. julija, ob 5. uri od hiralnice, Radeckega cesta št. 11.

Dragi pokojnik priporoča se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v pobožno molitev in spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. (1425)

Ljubljana, dne 16. julija 1900.

Venci se na lastno željo ranjega hvaljeno odklanjajo, in se na istega željo tudi ne bodo izdala posebna obvestila.

Prodajalnica kleparska delavnica

se daje v najem na avgustov termin.
Povpraša naj se na Rimski cesti št. 16.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom na deželi
se vsprejme. (1421—1)

Ponudbe na upravnosti „Slov. Nar.“

Laborant

ki je bil več let v dunajskih lekarnah,
išče službe,

Prijazne ponudbe pod: „J. J. poste
restante Kočevje“. (1423—1)

Dva učenca

vsprejmeta se takoj, oziroma s 1. avgustom t. l. v specerijsko trgovino v Ljubljani.

Ponudbe vsprejema Vekoslav Dolničar v Ljubljani.

Dotična pojasnila daje upravnštvo „Slov. Naroda“. (1419—1)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po aoci osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reisling v Steyr, v Lincu, na Dunaj, via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj; — Ob 4. uri 6 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Plzen, Marijine vari, Heb, Francovne vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osobni vlak v Jesenice. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novemestu in Kočevje.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isl, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljak, Franzensfeste. Ob 7. uri 48 min. zjutraj osobni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvic, Linca, Ljubna, Beljak, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Prodajalnica

z mešanim blagom

oddala se radi rodbinskih razmer v nekem trgu na Notranjskem pod ugodnimi pogoji

takoj v najem.

Ponudbe na upravnštvo „Slov. Nar.“ pod J. L. (1367—3)

Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

sukneno, platneno in drugo manufakturno blago

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178—14)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Gospica

stara 19 let, dobro izurjena v domačih opravilih ter izobražena, želi se poročiti s kakim uradnikom ali trgovcem. Premoženja ima 3—4000 goldinarjev.

Samo resne ponudbe s sliko naj se pošlje pod šifro: „Tajnost“ poste restante Ljubljana. (1420)

Pri delavskem konsumnem društvu premogokopa v Zagorju sprejme se

prodajalec

(komi), večjak v mešanem blagu in zmožen obeh deželnih jezikov.

Prosilci naj pošljejo prošnje s priloženimi spričevaji, z naznanim svoje starosti, stanu in plačne zahteve do 31. malega srpanja na „Delavsko konsumno društvo premogokopa v Zagorju ob Savi“.

Vstop 15. velikega srpanja. starejši imajo prednost pred mlajšimi. (1418—1)

Učenca

ki je spolnil 14. leto, dobri staršev, sprejme v trgovino s špecerijskim in želenim blagom

(1412—1) Fran Picek

trgovec v Ribnici, Kranjsko.

Prošnja in pojasnilo.

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu na deželi uljudno naznani, da se trgovina z želenino

Andr. Druščoviča naslednik Val. Golob

nahaja edino le

na Mestnem trgu št. 10

ter naj blagovoli pri korespondencah in cenj. načilnih natanko adresati, da zamorenec točno odgovarjati, oziroma postreči.

Za doslej mi izkazano zaupanje se najiskreneje zahvaljujem ter prosim daljne naklonjenosti.

Z odličnim spoštovanjem

(1414—1) Val. Golob.

Vsprejmam takoj

trgovskega pomočnika

izurjenega v trgovini manufakturnega ter špecerijskega blaga, ter

učenca

ki je spolnil 14. leto. (1380—3)

Iv. Fajdiga v Sodražici.

Letovišče.

Stanovanje s prav lepim razgledom, bližu drevoreda, zunaj mesta, se po dogovoru odda.

Ob enem priporočam tudi za obilen obisk

gostilno „pri Kroni“ v Kranji.

Janko E. Siroc.

Pri županstvu v Krškem

sprejmeta se

dva občinska redarja.